HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a patra)

15 aprilie 2021 *

„Trimitere preliminară – Cooperare judiciară în materie penală – Decizia-cadru 2008/909/JAI – Articolul 8 alineatele (2)-(4) – Articolul 17 alineatele (1) și (2) – Articolul 19 – Luare în considerare, în scopul pronunțării unei hotărâri de aplicare a unei pedepse rezultante, a unei condamnări pronunțate într-un alt stat membru și care trebuie executată în statul membru în care este pronunțată această hotărâre – Condiții – Decizia-cadru 2008/675/JAI – Articolul 3 alineatul (3) – Noțiunea de «influențare a unei hotărâri de condamnare sau a executării sale» care trebuie luată în considerare în cadrul unui nou proces penal desfășurat într-un stat membru diferit de cel în care a fost pronunțată această hotărâre”

În cauza C-221/19,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Sąd Okręgowy w Gdańsku (Tribunalul Regional din Gdańsk, Polonia), prin decizia din 15 februarie 2019, primită de Curte la 11 martie 2019, în procedura

AV

cu participarea:

Pomorski Wydział Zamiejscowy Departamentu do Spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Krajowej,

CURTEA (Camera a patra),

compusă din domnul M. Vilaras, președinte de cameră, domnii N. Piçarra (raportor), D. Šváby și S. Rodin și doamna K. Jürimäe, judecători,

avocat general: domnul J. Richard de la Tour,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

– pentru guvernul polonez, de B. Majczyna, în calitate de agent;

– pentru guvernul ceh, de M. Smolek, J. Vláčil și T. Machovičová, în calitate de agenți;

– pentru guvernul spaniol, inițial de A. Rubio González și ulterior de L. Aguilera Ruiz, în calitate de agenți;

* Limba de procedură: polona.

– pentru guvernul maghiar, de M. Z. Fehér și Z. Wagner, în calitate de agenți;

– pentru Comisia Europeană, de S. Grünheid și L. Baumgart, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 8 octombrie 2020,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 3 alineatul (3) din Decizia-cadru 2008/675/JAI a Consiliului din 24 iulie 2008 privind luarea în considerare a condamnărilor în statele membre ale Uniunii Europene în cadrul unui nou proces penal (JO 2008, L 220, p. 32), precum și a articolului 8 alineatele (2)-(4), a articolului 17 alineatul (1) prima teză și a articolului 19 din Decizia-cadru 2008/909/JAI a Consiliului din 27 noiembrie 2008 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce în cazul hotărârilor judecătorești în materie penală care impun pedepse sau măsuri privative de libertate în scopul executării lor în Uniunea Europeană (JO 2008, L 327, p. 27), astfel cum a fost modificată prin Decizia-cadru 2009/299/JAI a Consiliului din 26 februarie 2009 (JO 2009, L 81, p. 24) (denumită în continuare „Decizia-cadru 2008/909”).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unei proceduri având ca obiect pronunțarea unei hotărâri de aplicare a unei pedepse rezultante în privința lui AV care să acopere în special o pedeapsă privativă de libertate pronunțată de o instanță dintr-un alt stat membru și recunoscută în scopul executării acesteia în Polonia.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

Decizia-cadru 2008/909

3 Considerentele (6) și (15) ale Deciziei-cadru 2008/909 au următorul cuprins:

„(6) Prezenta decizie-cadru ar trebui pusă în aplicare și aplicată astfel încât să permită respectarea principiilor generale de egalitate, echitate și caracter rezonabil.

[…]

(15) Prezenta decizie-cadru ar trebui să se aplice în conformitate cu dreptul cetățenilor Uniunii de liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre conferit de articolul [21 TFUE].”

4 Articolul 1 din această decizie-cadru prevede:

„În sensul prezentei decizii-cadru:

(a) «hotărâre judecătorească» înseamnă o decizie sau un ordin definitiv pronunțate de către o instanță judecătorească din statul emitent prin care este condamnată o persoană fizică;

(b) «pedeapsă» înseamnă orice pedeapsă sau măsură privativă de libertate impusă pentru o perioadă de timp limitată sau nelimitată ca urmare a unei infracțiuni pe baza unui proces penal;

(c) «stat emitent» înseamnă statul membru în care a fost pronunțată o hotărâre judecătorească;

(d) «statul de executare» înseamnă statul membru căruia i-a fost transmisă o hotărâre judecătorească în scopul recunoașterii sau executării acesteia.”

5 Articolul 3 din decizia-cadru menționată prevede la alineatele (1) și (3):

„(1) Scopul prezentei decizii-cadru este de a stabili norme în temeiul cărora un stat membru urmează să recunoască o hotărâre judecătorească și să execute pedeapsa, în vederea facilitării reabilitării sociale a persoanei condamnate.

[…]

(3) Prezenta decizie-cadru se aplică numai recunoașterii hotărârilor judecătorești și executării pedepselor în sensul prezentei decizii-cadru. […]”

6 Articolul 8 din aceeași decizie-cadru, intitulat „Recunoașterea hotărârii judecătorești și executarea pedepsei”, prevede:

„(1) Autoritatea competentă din statul de executare a sentinței recunoaște o hotărâre judecătorească transmisă în conformitate cu articolul 4 și conform procedurii enunțate la articolul 5 și ia toate măsurile necesare pentru executarea pedepsei, cu excepția cazurilor în care decide să invoce unul dintre temeiurile de nerecunoaștere sau neexecutare prevăzute la articolul 9.

(2) În cazul în care pedeapsa este incompatibilă cu legislația statului de executare în ceea ce privește durata acesteia, autoritatea competentă din statul de executare poate decide să adapteze sancțiunea numai în măsura în care aceasta depășește pedeapsa maximă prevăzută în legislația națională pentru infracțiuni similare. Sancțiunea adaptată nu poate fi mai puțin decât pedeapsa maximă prevăzută pentru infracțiuni similare în legislația statului de executare.

(3) În cazul în care pedeapsa este incompatibilă cu legislația statului de executare în ceea ce privește natura acesteia, autoritatea competentă din statul de executare poate decide să o adapteze la pedeapsa sau măsura prevăzută pentru infracțiuni similare în legislația sa. O astfel de pedeapsă sau măsură trebuie să corespundă cât mai îndeaproape posibil sancțiunii pronunțate în statul emitent și, prin urmare, pedeapsa nu poate fi transformată într-o sancțiune pecuniară.

(4) Sancțiunea adaptată nu este, prin natura sau durata sa, mai dură decât sancțiunea pronunțată în statul emitent.”

7 Articolul 12 din Decizia-cadru 2008/909, intitulat „Hotărârea privind executarea pedepsei și termene”, prevede la alineatul (1):

„Autoritatea competentă din statul de executare decide în cel mai scurt timp dacă recunoaște hotărârea judecătorească și dispune executarea pedepsei și informează statul emitent cu privire la aceasta […]”

8 Intitulat „Legea care reglementează executarea”, articolul 17 din această decizie-cadru prevede la alineatele (1) și (2):

„(1) Executarea unei pedepse este reglementată de legea statului de executare. Autoritățile statului de executare sunt singurele competente, sub rezerva alineatelor (2) și (3), să decidă cu privire la procedurile de executare și să stabilească toate măsurile aferente, inclusiv temeiurile pentru eliberarea înainte de termen sau condiționată.

(2) Autoritatea competentă a statului de executare deduce întreaga perioadă privativă de libertate deja executată în legătură cu pedeapsa în privința căreia s-a pronunțat hotărârea judecătorească din durata totală a pedepsei privative de libertate care trebuie executată."

9 Potrivit articolului 19 din aceeași decizie-cadru, intitulat „Amnistia, grațierea și revizuirea hotărârii judecătorești":

„(1) Amnistia sau grațierea pot fi acordate atât de către statul emitent, cât și de către statul de executare.

(2) Statul emitent decide în exclusivitate cu privire la cererile de revizuire a hotărârii judecătorești prin care se aplică pedeapsa care urmează a fi executată în temeiul prezentei decizii-cadru."

10 Articolul 21 din Decizia-cadru 2008/909, intitulat „Informații furnizate de statul de executare", prevede:

„Autoritatea competentă a statului de executare informează fără întârziere autoritatea competentă a statului emitent, prin orice mijloace care permit o înregistrare scrisă:

[…]

(e) cu privire la decizia de a adapta sancțiunea, în conformitate cu articolul 8 alineatul (2) sau (3), inclusiv motivarea deciziei;

(f) cu privire la decizia de a nu executa pedeapsa din motivele menționate la articolul 19 alineatul (1), inclusiv motivarea deciziei;

[…]"

Decizia-cadru 2008/675

11 Considerentele (2), (5)-(8) și (14) ale Deciziei-cadru 2008/675 au următorul cuprins:

„(2) La 29 noiembrie 2000, Consiliul, în conformitate cu concluziile Consiliului European de la Tampere, a adoptat programul de măsuri menite a pune în aplicare principiul recunoașterii reciproce a hotărârilor în materie penală […], care prevede «adoptarea unuia sau mai multor instrumente care să stabilească principiul conform căruia o instanță judecătorească dintr-un stat membru trebuie să aibă capacitatea de a lua în considerare hotărârile penale definitive pronunțate de instanțele judecătorești în alte state membre în scopul evaluării cazierului infractorului și determinării eventualelor recidive ale acestuia, precum și în scopul stabilirii tipului de sentință aplicabil, precum și a condițiilor de executare a acesteia».

[…]

(5) Ar trebui enunțat principiul conform căruia statele membre ar trebui să considere că o condamnare pronunțată în alte state membre produce efecte juridice echivalente cu cele pe care le produce o condamnare pronunțată de instanțele proprii în conformitate cu dreptul intern, fie că respectivele efecte juridice sunt considerate de dreptul intern ca fiind chestiuni de fapt, fie ca fiind chestiuni de drept procedural sau material. Cu toate acestea, prezenta decizie-cadru nu încearcă să armonizeze consecințele condamnărilor anterioare în viziunea diferitor legislații naționale, iar obligația de a lua în considerare condamnările anterioare pronunțate în alte state membre există doar în măsura în care condamnările pronunțate anterior la nivel național sunt luate în considerare în temeiul dreptului intern.

(6) Spre deosebire de alte instrumente, prezenta decizie-cadru nu are ca scop executarea, într-un stat membru, a unor hotărâri judecătorești pronunțate în alte state membre, ci, mai degrabă, posibilitatea ca unei condamnări anterioare pronunțate într-un stat membru să îi fie asociate consecințe cu ocazia unui nou proces penal într-un alt stat membru în măsura în care astfel de consecințe sunt asociate condamnărilor naționale anterioare conform legislației celuilalt stat membru.

[…]

(7) Efectele unei condamnări pronunțate într-un alt stat membru ar trebui să fie echivalente cu efectele unei hotărâri pronunțate la nivel național în faza care precedă procesul penal, în timpul procesului și la momentul executării sentinței.

(8) Atunci când, în cursul procesului penal într-un stat membru, sunt puse la dispoziție informații privind o condamnare anterioară într-un alt stat membru, ar trebui să se evite, pe cât posibil, ca persoana în cauză să fie tratată mai puțin favorabil decât dacă respectiva condamnare anterioară ar fi fost o condamnare pronunțată de o instanță națională.

[…]

(14) Influențarea unei hotărâri sau a executării sale vizează, printre altele, situațiile în care, potrivit legislației naționale a celui de-al doilea stat membru, sancțiunea impusă într-o hotărâre anterioară urmează să fie absorbită sau inclusă într-o altă sancțiune, care trebuie mai apoi să fie executată efectiv, în măsura în care prima sentință nu a fost deja executată sau executarea sa nu a fost transferată celui de-al doilea stat membru.”

12 Potrivit articolului 1 alineatul (1) din decizia-cadru menționată, „[s]copul [acesteia] îl constituie acela de a stabili condițiile în care sunt luate în considerare condamnările anterioare pronunțate împotriva unei persoane pentru fapte diferite săvârșite în alte state membre, în cursul unui proces penal desfășurat într-un stat membru împotriva respectivei persoane”.

13 Articolul 2 din această decizie-cadru definește „condamnarea” drept „orice hotărâre definitivă pronunțată de o instanță penală care stabilește săvârșirea cu vinovăție a unei fapte penale”.

14 Articolul 3 din aceeași decizie-cadru, intitulat „Luarea în considerare, în cadrul unui nou proces penal, a unei condamnări pronunțate într-un alt stat membru”, are următorul cuprins:

„(1) Fiecare stat membru se asigură că, în cadrul unui proces penal desfășurat împotriva unei persoane, condamnările anterioare pronunțate împotriva aceleiași persoane pentru fapte diferite săvârșite în alte state membre, în legătură cu care s-au obținut informații pe baza instrumentelor aplicabile disponibile cu privire la asistența juridică reciprocă sau la schimburile de informații extrase din cazierele judiciare, sunt luate în considerare în măsura în care condamnările anterioare la nivel național sunt luate în considerare și că acestor condamnări le sunt conferite efecte echivalente cu cele conferite condamnărilor anterioare la nivel național, în conformitate cu legislația națională.

(2) Alineatul (1) se aplică în etapa care precedă procesul penal, în timpul procesului penal și la momentul executării condamnării, în special în ceea ce privește normele procedurale aplicabile, inclusiv acelea referitoare la arestul preventiv, definiția infracțiunii, tipul și gravitatea sentinței, precum și normele privind executarea hotărârii.

(3) Luarea în considerare a condamnărilor anterioare pronunțate în alte state membre, astfel cum este prevăzut la alineatul (1), nu are efectul de a influența, de a revoca sau a revizui condamnările anterioare sau orice hotărâri referitoare la executarea lor luate de către statul membru în care se desfășoară noul proces.

[…]”

Dreptul polonez

15 Articolul 85 alineatul 4 din kodeks karny (Codul penal) din 6 iunie 1997 (Dz. U. nr. 88, poziția 553), în versiunea aplicabilă litigiului principal, are următorul cuprins:

„Nu sunt incluse într-o condamnare la o pedeapsă rezultantă condamnările pronunțate prin hotărârile menționate la articolul 114a.”

16 Articolul 114a alineatul 1 din Codul penal prevede:

„Reprezintă hotărâre de condamnare și hotărârea definitivă de condamnare pentru săvârșirea unei infracțiuni, pronunțată de o instanță penală competentă într-un stat membru al Uniunii Europene, cu excepția situației în care, potrivit legii penale poloneze, fapta respectivă nu constituie infracțiune, autorul nu este supus unei pedepse sau a fost pronunțată o pedeapsă care nu este prevăzută de lege.”

Litigiul principal și întrebările preliminare

17 La 31 iulie 2018, AV, resortisant polonez, a sesizat instanța de trimitere, Sąd Okręgowy w Gdańsku (Tribunalul Regional din Gdańsk, Polonia), cu o cerere prin care a solicitat pronunțarea unei hotărâri de aplicare a unei pedepse rezultante care să cuprindă două pedepse cu închisoarea aplicate lui AV, și anume, pe de o parte, cea pronunțată de Landgericht Lüneburg (Tribunalul Regional din Lüneburg, Germania), prin hotărârea din 15 februarie 2017, recunoscută în vederea executării acesteia în Polonia prin ordonanța instanței de trimitere din 12 ianuarie 2018, pe care AV trebuie să o execute între 1 septembrie 2016 și 29 noiembrie 2021, și, pe de altă parte, cea pronunțată de instanța de trimitere prin hotărârea din 24 februarie 2010, pe care AV va trebui să o execute între 29 noiembrie 2021 și 30 martie 2030.

18 Instanța de trimitere precizează că încadrarea juridică a faptelor care a condus la hotărârea pronunțată de Landgericht Lüneburg (Tribunalul Regional din Lüneburg) corespunde celei efectuate în dreptul polonez și că durata pedepsei privative de libertate care trebuie executată în Polonia ca efect al recunoașterii acestei hotărâri este identică cu durata pedepsei pronunțate de instanța germană, și anume cinci ani și trei luni.

19 În cererea de pronunțare a unei hotărâri de aplicare a unei pedepse rezultante, AV susține că, din moment ce hotărârea Landgericht Lüneburg (Tribunalul Regional din Lüneburg) a fost recunoscută în scopul executării acesteia în Polonia, sunt întrunite condițiile pentru pronunțarea unei hotărâri de aplicare a unei pedepse rezultante.

20 Instanța de trimitere arată că hotărârea de aplicare a unei pedepse rezultante se află la granița dintre o hotărâre pe fond și executarea unei condamnări și acoperă condamnările rămase definitive, cu scopul de „a corecta reacția juridică” la infracțiunile săvârșite, care ar fi putut face obiectul unei proceduri unice, și, astfel, de a „raționaliza pedepsele”. Instanța de trimitere subliniază că hotărârea de aplicare a unei pedepse rezultante nu constituie o ingerință în hotărârile individuale în cauză, întrucât nu aduce atingere elementelor esențiale ale acestora, în special stabilirii vinovăției autorului unei anumite infracțiuni, ci permite evaluarea întregii activități infracționale a persoanei care a făcut obiectul mai multor condamnări, și că poate fi modificată doar durata pedepsei. Această instanță arată de asemenea că, atunci când sunt îndeplinite condițiile, pronunțarea unei hotărâri de aplicare a unei pedepse rezultante este obligatorie.

21 Cu toate acestea, potrivit instanței de trimitere, articolul 85 alineatul 4 din Codul penal, în versiunea aplicabilă litigiului principal, coroborat cu articolul 114a din același cod interzice pronunțarea unei hotărâri de aplicare a unei pedepse rezultante care să acopere condamnări pronunțate în Polonia și condamnări pronunțate în celelalte state membre, recunoscute în scopul executării acestora în Polonia.

22 Potrivit acestei instanțe, o asemenea interdicție implică faptul că o persoană care a fost condamnată de mai multe ori într-un stat membru s-ar afla într-o situație mai favorabilă decât o persoană care a fost condamnată în state membre diferite. În schimb, luarea în considerare, în cadrul unei hotărâri de aplicare a unei pedepse rezultante, a unor condamnări pronunțate într-un alt stat membru și recunoscute, conform Deciziei-cadru 2008/909, în vederea executării acestora în statul membru în care este pronunțată hotărârea de aplicare a unei pedepse rezultante ar garanta, la nivelul Uniunii, o egalitate de tratament pentru persoanele care se află într-o situație similară și ar consolida încrederea reciprocă între statele membre.

23 În aceste condiții, Sąd Okręgowy w Gdańsku (Tribunalul Regional din Gdańsk) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Articolul 3 alineatul (3) din Decizia-cadru [2008/675] […] trebuie interpretat în sensul că se consideră o influențare […] potrivit acestei dispoziții nu doar cuprinderea, într-o hotărâre de aplicare a unei pedepse rezultante, a unei pedepse pronunțate de o instanță a unui stat [membru], ci și cuprinderea în această hotărâre a unei pedepse care a fost preluată spre executare într-un alt stat [membru], cu o hotărâre pronunțată în acest alt stat, în cadrul unei hotărâri de aplicare a unei pedepse rezultante?

2) În raport cu dispozițiile Deciziei-cadru [2008/909], […] prevăzute la articolul 8 alineatele (2)-(4), precum și la articolul 19 alineatele (1) și (2), […] și la articolul 17 alineatul (1) prima teză, […] este posibilă pronunțarea unei hotărâri de aplicare a unei pedepse rezultante care să cuprindă pedepse [aplicate] printr-o hotărâre a unei instanțe a unui stat membru […] care a[u] fost preluat[e] spre executare într-un alt stat [membru], cu o hotărâre pronunțată în acest alt stat, în cadrul unei hotărâri de aplicare a unei pedepse rezultante?”

Cu privire la întrebările preliminare

Observații introductive

24 De la bun început, trebuie să se arate că, deși, în principiu, legislația penală și normele de procedură penală naționale ce reglementează hotărârea de aplicare a unei pedepse rezultante sunt de competența statelor membre, ele sunt obligate să exercite această competență cu respectarea dreptului Uniunii (a se vedea în acest sens Hotărârea din 26 februarie 2019, Rimšēvičs și BCE/Letonia, C-202/18 și C-238/18, EU:C:2019:139, punctul 57).

25 Din cererea de decizie preliminară reiese că, în dreptul polonez, o hotărâre de aplicare a unei pedepse rezultante trebuie să fie pronunțată atunci când sunt reunite condițiile pentru pronunțarea unei pedepse rezultante care privesc mai multe condamnări rămase definitive. Reiese de asemenea în mod evident că o hotărâre de aplicare a unei pedepse rezultante nu afectează constatarea vinovăției efectuată prin intermediul acestor condamnări, care este definitivă, ci modifică cuantumul pedepsei sau al pedepselor aplicate.

26 În plus, din dosarul prezentat Curții reiese că o hotărâre de aplicare a unei pedepse rezultante precum cea în discuție în litigiul principal, care constă în a transforma într-o nouă pedeapsă unică una sau mai multe pedepse pronunțate anterior împotriva persoanei interesate, conduce în mod necesar la un

rezultat mai favorabil pentru persoana interesată. Astfel, ca urmare a mai multor condamnări, persoana interesată poate face obiectul unei pedepse rezultante al cărei cuantum este mai mic decât cel rezultat din adăugarea diferitor pedepse aplicate prin intermediul unor condamnări distincte anterioare. Într-o asemenea ipoteză, instanța dispune de o marjă de apreciere pentru stabilirea nivelului pedepsei prin luarea în considerare a situației sau a personalității persoanei interesate ori a circumstanțelor atenuante sau agravante.

27 În aceste condiții, o asemenea hotărâre de aplicare a unei pedepse rezultante trebuie să fie diferențiată de măsurile de executare a unei pedepse privative de libertate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 10 august 2017, Zdziaszek, C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, punctul 85).

28 În speță, cererea introdusă de AV, prin care solicită pronunțarea unei hotărâri de aplicare a unei pedepse rezultante, are ca obiect, printre altele, pedeapsa privativă de libertate de cinci ani și trei luni pronunțată împotriva sa prin hotărârea Landgericht Lüneburg (Tribunalul Regional din Lüneburg) din 15 februarie 2017, care a fost recunoscută în vederea executării acesteia în Polonia prin ordonanța instanței de trimitere.

29 Întrucât recunoașterea de către instanța de trimitere a hotărârii menționate și executarea în Polonia a condamnării pronunțate împotriva lui AV sunt reglementate de Decizia-cadru 2008/909, în temeiul dispozițiilor coroborate ale articolului 1 și ale articolului 3 alineatul (3) din aceasta, trebuie analizată în primul rând a doua întrebare, care privește interpretarea acestei decizii-cadru.

Cu privire la a doua întrebare

30 Prin intermediul celei de a doua întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă dispozițiile coroborate ale articolului 8 alineatele (2)-(4), ale articolului 17 alineatele (1) și (2) și ale articolului 19 din Decizia-cadru 2008/909 trebuie interpretate în sensul că permit pronunțarea unei hotărâri de aplicare a unei pedepse rezultante care acoperă nu numai una sau mai multe condamnări pronunțate anterior împotriva persoanei interesate în statul membru în care este pronunțată această hotărâre de aplicare a unei pedepse rezultante, ci și una sau mai multe condamnări pronunțate împotriva sa într-un alt stat membru și care sunt executate, în temeiul acestei decizii-cadru, în primul stat membru.

31 Cu privire la acest aspect, referitor, în primul rând, la dispozițiile articolului 8 alineatul (2) din această decizie-cadru, din cuprinsul lor reiese că autoritatea competentă din statul de executare, în sensul articolului 1 litera (d) din decizia-cadru menționată, poate să adapteze sancțiunea pronunțată în statul emitent, în sensul aceluiași articol litera (c), numai în măsura în care pedeapsa este incompatibilă cu legislația statului de executare în ceea ce privește durata acesteia și numai în măsura în care aceasta depășește pedeapsa maximă prevăzută în legislația acestui stat pentru infracțiuni similare. Sancțiunea adaptată nu poate fi inferioară pedepsei maxime prevăzute în legislația statului de executare pentru infracțiuni similare [a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 martie 2020, SF (Mandat european de arestare – Garanție de returnare în statul de executare), C-314/18, EU:C:2020:191, punctul 64].

32 În ipoteza în care pedeapsa pronunțată în statul emitent este incompatibilă cu legislația statului de executare în ceea ce privește natura acesteia, articolul 8 alineatul (3) din Decizia-cadru 2008/909 permite de asemenea autorității competente din acest din urmă stat să adapteze această pedeapsă la pedeapsa sau măsura prevăzută în legislația sa pentru infracțiuni similare, cu condiția ca sancțiunea adaptată să corespundă cât mai îndeaproape posibil sancțiunii pronunțate în statul emitent. În orice caz, aceasta din urmă nu poate fi transformată într-o sancțiune pecuniară.

33 De asemenea, conform articolului 8 alineatul (4) din Decizia-cadru 2008/909, sancțiunea adaptată nu poate fi, prin natura sau durata sa, mai dură decât sancțiunea pronunțată în statul emitent [a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 martie 2020, SF (Mandat european de arestare – Garanție de returnare în statul de executare), C-314/18, EU:C:2020:191, punctul 64].

34 Pe de altă parte, orice decizie de adaptare a sancțiunii în conformitate cu articolul 8 alineatele (2) și (3) din Decizia-cadru 2008/909 trebuie comunicată în scris, în temeiul articolului 21 litera (e) din aceasta, autorității competente a statului emitent, inclusiv motivarea deciziei.

35 Articolul 8 alineatele (2)-(4) din Decizia-cadru 2008/909 prevede, așadar, condiții stricte pentru adaptarea, de către autoritatea competentă din statul de executare, a pedepsei aplicate în statul emitent, care constituie astfel singurele excepții de la obligația de principiu, care incumbă autorității amintite în temeiul articolului 8 alineatul (1) din această decizie-cadru, de recunoaștere a hotărârii judecătorești care i-a fost transmisă și de luare a tuturor măsurilor necesare pentru executarea pedepsei, ale cărei durată și natură corespund celor prevăzute în hotărârea judecătorească pronunțată în statul emitent (a se vedea în acest sens Hotărârea din 8 noiembrie 2016, Ognyanov, C-554/14, EU:C:2016:835, punctul 36, și Hotărârea din 11 ianuarie 2017, Grundza, C-289/15, EU:C:2017:4, punctul 42).

36 Din cele ce precedă rezultă că articolul 8 alineatele (2)-(4) din Decizia-cadru 2008/909 trebuie interpretat în sensul că permite ca o hotărâre de aplicare a unei pedepse rezultante să acopere una sau mai multe condamnări pronunțate în alte state membre și care sunt executate, în temeiul acestei decizii-cadru, în statul membru în care este pronunțată această hotărâre de aplicare a unei pedepse rezultante, în măsura în care aceasta din urmă nu conduce la o adaptare a duratei sau a naturii condamnărilor menționate, care ar depăși limitele stricte prevăzute de aceste dispoziții.

37 O soluție contrară ar conduce, astfel cum a arătat domnul avocat general la punctul 115 din concluziile sale, la o diferență de tratament nejustificată între persoanele care au făcut obiectul mai multor condamnări într-un singur stat membru și cele care au fost condamnate în mai multe state membre atunci când, în ambele cazuri, pedepsele sunt executate în același stat membru. Or, după cum se arată în considerentul (6) al Deciziei-cadru 2008/909, aceasta trebuie pusă în aplicare și aplicată astfel încât să permită respectarea principiilor generale de egalitate, echitate și caracter rezonabil.

38 În plus, o asemenea diferență de tratament ar viza, în speță, un cetățean al Uniunii care și-a exercitat dreptul de circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pe care i-l conferă articolul 21 TFUE. Or, după cum se arată în considerentul (15) al respectivei decizii-cadru, aceasta trebuie aplicată în conformitate cu dreptul menționat.

39 În al doilea rând, referitor la articolul 17 din Decizia-cadru 2008/909, reiese, pe de o parte, din alineatul (1) al acestui articol că executarea unei pedepse, în temeiul acestei decizii-cadru, este reglementată de legea statului de executare odată ce persoana condamnată a fost transferată către autoritățile competente din acest stat, iar aceste autorități sunt, în principiu, singurele competente să decidă cu privire la procedurile de executare și să stabilească toate măsurile aferente, inclusiv temeiurile pentru eliberarea înainte de termen sau condiționată. Astfel cum domnul avocat general a arătat la punctul 111 din concluziile sale, această dispoziție privește măsurile prin care se urmărește să se garanteze executarea materială a unei pedepse privative de libertate și să se asigure reintegrarea socială a persoanei condamnate. Or, nu se poate considera că o hotărâre de aplicare a unei pedepse rezultante ca cea care face obiectul cauzei principale – care, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 27 din prezenta hotărâre, trebuie diferențiată de măsurile de executare a unei pedepse privative de libertate – este avută în vedere la articolul 17 alineatul (1) din Decizia-cadru 2008/909.

40 Pe de altă parte, alineatul (2) al aceluiași articol stabilește obligația autorităților competente din statul de executare să deducă întreaga perioadă privativă de libertate deja executată de persoana condamnată în statul emitent înainte de transferul său din durata totală a pedepsei privative de libertate care trebuie executată în statul de executare.

41 Rezultă că articolul 17 alineatele (1) și (2) din Decizia-cadru 2008/909 trebuie interpretat în sensul că permite ca o hotărâre de aplicare a unei pedepse rezultante să acopere una sau mai multe condamnări pronunțate în alte state membre și care sunt executate, în temeiul acestei decizii-cadru, în statul membru în care este pronunțată această hotărâre de aplicare a unei pedepse rezultante, în măsura în care aceasta din urmă respectă obligația, prevăzută la alineatul (2) menționat, de a fi dedusă întreaga perioadă privativă de libertate deja executată de persoana condamnată în statul emitent din durata totală a pedepsei privative de libertate care trebuie executată în statul de executare.

42 În al treilea rând, referitor la articolul 19 din Decizia-cadru 2008/909, pe de o parte, alineatul (1) al acestui articol prevede că amnistia sau grațierea pot fi acordate atât de statul emitent, cât și de statul de executare. După cum reiese din articolul 21 litera (f) din această decizie-cadru, amnistia și grațierea pun capăt executării unei pedepse. Or, o hotărâre de aplicare a unei pedepse rezultante, astfel cum este descrisă la punctele 25 și 26 din prezenta hotărâre, nu are ca obiect să pună capăt unei asemenea executări.

43 Pe de altă parte, în temeiul articolului 19 alineatul (2) din Decizia-cadru 2008/909, numai statul emitent are competența să se pronunțe cu privire la cererile de revizuire a hotărârii judecătorești prin care se pronunță pedeapsa ori măsura privativă de libertate care, în temeiul acestei decizii-cadru, trebuie să fie executată în alt stat membru. Or, o hotărâre de aplicare a unei pedepse rezultante, astfel cum este descrisă la punctele 25 și 26 din prezenta hotărâre, nu poate avea nici ca obiect, nici ca efect revizuirea condamnărilor pronunțate în alte state membre și care sunt executate, în temeiul deciziei-cadru menționate, în statul membru în care este pronunțată această hotărâre de aplicare a unei pedepse rezultante.

44 Rezultă că articolul 19 din Decizia-cadru 2008/909 trebuie interpretat în sensul că permite ca o hotărâre de aplicare a unei pedepse rezultante să acopere una sau mai multe condamnări pronunțate în alte state membre și care sunt executate, în temeiul acestei decizii-cadru, în statul membru în care este pronunțată această hotărâre de aplicare a unei pedepse rezultante, în măsura în care aceasta nu conduce la o revizuire a condamnărilor respective.

45 Având în vedere cele ce precedă, este necesar să se răspundă la a doua întrebare că dispozițiile coroborate ale articolului 8 alineatele (2)-(4), ale articolului 17 alineatele (1) și (2) și ale articolului 19 din Decizia-cadru 2008/909 trebuie interpretate în sensul că permit pronunțarea unei hotărâri de aplicare a unei pedepse rezultante care acoperă nu numai una sau mai multe condamnări pronunțate anterior împotriva persoanei interesate în statul membru în care este pronunțată această hotărâre de aplicare a unei pedepse rezultante, ci și una sau mai multe condamnări pronunțate împotriva sa într-un alt stat membru și care sunt executate, în temeiul acestei decizii-cadru, în primul stat membru. O asemenea hotărâre de aplicare a unei pedepse rezultante nu poate totuși să conducă la o adaptare a duratei sau a naturii acestor din urmă condamnări care să depășească limitele stricte prevăzute la articolul 8 alineatele (2)-(4) din Decizia-cadru 2008/909, la o încălcare a obligației, care este impusă prin articolul 17 alineatul (2) din aceasta, de deducere a întregii perioade privative de libertate deja executate, dacă este cazul, de persoana condamnată în statul emitent din durata totală a pedepsei privative de libertate care trebuie executată în statul de executare sau la o revizuire, cu încălcarea articolului 19 alineatul (2) din decizia-cadru menționată, a condamnărilor pronunțate împotriva sa într-un alt stat membru.

Cu privire la prima întrebare

46 Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 3 alineatul (3) din Decizia-cadru 2008/675, citit în lumina considerentului (14) al acesteia, trebuie interpretat în sensul că permite pronunțarea unei hotărâri de aplicare a unei pedepse rezultante care acoperă nu numai una sau mai multe condamnări pronunțate anterior împotriva persoanei interesate în statul membru în care este pronunțată această hotărâre de aplicare a unei pedepse rezultante, ci și una sau mai multe condamnări pronunțate împotriva sa într-un alt stat membru și care sunt executate, în temeiul Deciziei-cadru 2008/909, în primul stat membru, în măsura în care această hotărâre de aplicare a unei pedepse rezultante nu are efectul de a influența condamnarea pronunțată în acest al doilea stat membru sau orice hotărâre referitoare la executarea acesteia, de a o revoca sau de a o revizui, în sensul acestei dispoziții din Decizia-cadru 2008/675.

47 În această privință, trebuie să se arate de la bun început că Decizia-cadru 2008/675 are ca obiect, în temeiul articolului 1 alineatul (1) din aceasta, stabilirea condițiilor în care condamnările, în sensul articolului 2 din această decizie-cadru, pronunțate anterior într-un stat membru împotriva unei persoane trebuie să fie luate în considerare în cursul unui nou proces penal desfășurat într-un stat membru împotriva aceleiași persoane și pentru fapte diferite (a se vedea în acest sens Hotărârea din 21 septembrie 2017, Beshkov, C-171/16, EU:C:2017:710, punctul 25, și Hotărârea din 5 iulie 2018, Lada, C-390/16, EU:C:2018:532, punctul 27). Astfel cum reiese din considerentul (2) al deciziei-cadru menționate, scopul acesteia este de a permite evaluarea cazierului persoanei în cauză.

48 Decizia-cadru 2008/675 nu are ca scop, așadar, astfel cum se arată în considerentul (6) al acesteia, executarea într-un stat membru a hotărârilor judecătorești pronunțate în celelalte state membre (Hotărârea din 21 septembrie 2017, Beshkov, C-171/16, EU:C:2017:710, punctul 45).

49 Ea are ca scop, astfel cum reiese din considerentele (5)-(8) ale acesteia, ca fiecare stat membru să se asigure ca efectele juridice ale condamnărilor anterioare pronunțate într-un alt stat membru să fie echivalente celor ale condamnărilor anterioare la nivel național, în conformitate cu dreptul său intern.

50 În conformitate cu acest obiectiv, articolul 3 alineatul (1) din această decizie-cadru, interpretat în lumina considerentului (5) al acesteia, stabilește obligația statelor membre de a se asigura că, în cadrul unui nou proces penal desfășurat împotriva unei persoane, condamnările anterioare pronunțate într-un alt stat membru împotriva acesteia pentru fapte diferite, în legătură cu care s-au obținut informații pe baza instrumentelor aplicabile cu privire la asistența juridică reciprocă sau la schimburile de informații extrase din cazierele judiciare, pe de o parte, sunt luate în considerare în măsura în care condamnările anterioare la nivel național sunt luate în considerare în temeiul dreptului intern și, pe de altă parte, li se recunosc efecte echivalente cu cele conferite acestor din urmă condamnări în conformitate cu acest drept, indiferent dacă respectivele efecte sunt chestiuni de fapt sau sunt chestiuni de drept procedural sau material (a se vedea în acest sens Hotărârea din 21 septembrie 2017, Beshkov, C-171/16, EU:C:2017:710, punctul 26, și Hotărârea din 5 iulie 2018, Lada, C-390/16, EU:C:2018:532, punctul 28).

51 Articolul 3 alineatul (2) din Decizia-cadru 2008/675 precizează că o asemenea obligație se aplică în etapa care precedă procesul penal, în timpul procesului penal și în etapa executării condamnării, în special în ceea ce privește normele procedurale aplicabile, inclusiv acelea referitoare la definiția infracțiunii, la tipul și gravitatea sentinței, precum și la normele privind executarea hotărârii (Hotărârea din 21 septembrie 2017, Beshkov, C-171/16, EU:C:2017:710, punctul 27, și Hotărârea din 5 iulie 2018, Lada, C-390/16, EU:C:2018:532, punctul 29).

52 Curtea a declarat deja că Decizia-cadru 2008/675 este aplicabilă unei proceduri naționale care are ca obiect aplicarea, în vederea executării, a unei pedepse rezultante privative de libertate care ia în considerare pedeapsa aplicată unei persoane de către instanța națională, precum și pe cea aplicată în

cadrul unei condamnări anterioare pronunțate de o instanță a unui alt stat membru împotriva aceleiași persoane pentru fapte diferite (Hotărârea din 21 septembrie 2017, Beshkov, C-171/16, EU:C:2017:710, punctul 29).

53 În acest context, în conformitate cu articolul 3 alineatul (3) din Decizia-cadru 2008/675, luarea în considerare în cadrul unui nou proces penal a condamnărilor anterioare pronunțate într-un alt stat membru nu poate avea ca efect nici influențarea acestor condamnări anterioare sau a oricăror hotărâri referitoare la executarea lor de către statul membru în care se desfășoară noul proces penal, nici revocarea sau revizuirea acestor condamnări, care trebuie să fie luate în considerare așa cum au fost pronunțate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 21 septembrie 2017, Beshkov, C-171/16, EU:C:2017:710, punctul 44, și Hotărârea din 5 iulie 2018, Lada, C-390/16, EU:C:2018:532, punctul 39).

54 În această privință, considerentul (14) al Deciziei-cadru 2008/675 precizează că „influențarea” unei hotărâri sau a executării sale, în sensul articolului 3 alineatul (3) din aceasta, vizează printre altele „situațiile în care, potrivit legislației naționale a celui de-al doilea stat membru, sancțiunea impusă într-o hotărâre anterioară urmează să fie absorbită sau inclusă într-o altă sancțiune, care trebuie mai apoi să fie executată efectiv, în măsura în care prima sentință nu a fost deja executată sau executarea sa nu a fost transferată celui de-al doilea stat membru”.

55 Reiese astfel din articolul 3 alineatul (3) din Decizia-cadru 2008/675, interpretat în lumina considerentului (14) al acesteia, că, în primul rând, situațiile în care este aplicată o pedeapsă rezultantă nu sunt excluse ca atare din domeniul de aplicare al acestei decizii-cadru și, în al doilea rând, pronunțarea unei pedepse rezultante este de natură să influențeze condamnarea anterioară sau executarea acesteia atunci când prima condamnare nu a fost încă executată sau nu a fost încă transferată celui de al doilea stat membru în vederea executării sale.

56 În consecință, astfel cum domnul avocat general a arătat în esență la punctele 83 și 84 din concluziile sale, din moment ce o condamnare penală anterioară, precum cea în discuție în litigiul principal, pronunțată într-un prim stat membru, a fost transmisă și recunoscută, în conformitate cu Decizia-cadru 2008/909, în scopul executării sale într-un al doilea stat membru, împrejurarea că această condamnare este luată în considerare în acest stat în vederea pronunțării unei hotărâri de aplicare a unei pedepse rezultante nu poate avea ca efect „influențarea” acestei condamnări sau a executării sale și nici „revocarea” sau „revizuirea” acesteia, în sensul articolului 3 alineatul (3) din Decizia-cadru 2008/675, în măsura în care această hotărâre de aplicare a unei pedepse rezultante respectă, în ceea ce privește condamnarea menționată, condițiile și limitele ce rezultă din articolul 8 alineatele (2)-(4), din articolul 17 alineatul (2) și din articolul 19 alineatul (2) din Decizia-cadru 2008/909, astfel cum au fost amintite la punctele 36, 41 și 44 din prezenta hotărâre.

57 Din considerațiile care precedă rezultă că, pentru a se asigura că le sunt recunoscute condamnărilor anterioare pronunțate într-un alt stat membru efecte echivalente celor asociate unor condamnări anterioare la nivel național, instanța sesizată în cadrul unui nou proces penal, precum procedura privind aplicarea unei pedepse rezultante, în discuție în litigiul principal, are, în principiu, obligația să ia în considerare condamnarea anterioară pronunțată de o instanță a unui alt stat membru în același mod în care ar lua în considerare o condamnare anterioară pronunțată de o instanță a statului membru de care aparține, sub rezerva respectării condițiilor și a limitelor indicate la punctul precedent din prezenta hotărâre.

58 Această interpretare este confirmată de obiectivul urmărit de Decizia-cadru 2008/675, astfel cum a fost amintit la punctul 49 din prezenta hotărâre, prin care se urmărește să se evite, pe cât posibil, ca persoana în cauză să fie tratată mai puțin favorabil decât în situația în care acea condamnare anterioară ar fi fost o condamnare pronunțată de o instanță națională.

59 Având în vedere cele ce precedă, este necesar să se răspundă la prima întrebare că articolul 3 alineatul (3) din Decizia-cadru 2008/675, citit în lumina considerentului (14) al acesteia, trebuie interpretat în sensul că permite pronunțarea unei hotărâri de aplicare a unei pedepse rezultante care acoperă nu numai una sau mai multe condamnări pronunțate anterior împotriva persoanei interesate în statul membru în care este pronunțată această hotărâre de aplicare a unei pedepse rezultante, ci și una sau mai multe condamnări pronunțate împotriva sa într-un alt stat membru și care sunt executate, în temeiul Deciziei-cadru 2008/909, în primul stat membru, cu condiția ca respectiva hotărâre de aplicare a unei pedepse rezultante să respecte, în ceea ce privește aceste din urmă condamnări, condițiile și limitele care decurg din articolul 8 alineatele (2)-(4), din articolul 17 alineatul (2) și din articolul 19 alineatul (2) din decizia-cadru menționată.

Cu privire la cheltuielile de judecată

60 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a patra) declară:

1) **Dispozițiile coroborate ale articolului 8 alineatele (2)-(4), ale articolului 17 alineatele (1) și (2) și ale articolului 19 din Decizia-cadru 2008/909/JAI a Consiliului din 27 noiembrie 2008 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce în cazul hotărârilor judecătorești în materie penală care impun pedepse sau măsuri privative de libertate în scopul executării lor în Uniunea Europeană, astfel cum a fost modificată prin Decizia-cadru 2009/299/JAI a Consiliului din 26 februarie 2009, trebuie interpretate în sensul că permit pronunțarea unei hotărâri de aplicare a unei pedepse rezultante care acoperă nu numai una sau mai multe condamnări pronunțate anterior împotriva persoanei interesate în statul membru în care este pronunțată această hotărâre de aplicare a unei pedepse rezultante, ci și una sau mai multe condamnări pronunțate împotriva sa într-un alt stat membru și care sunt executate, în temeiul acestei decizii-cadru, în primul stat membru. O asemenea hotărâre de aplicare a unei pedepse rezultante nu poate totuși să conducă la o adaptare a duratei sau a naturii acestor din urmă condamnări care să depășească limitele stricte prevăzute la articolul 8 alineatele (2)-(4) din respectiva decizie-cadru, la o încălcare a obligației, care este impusă prin articolul 17 alineatul (2) din aceasta, de deducere a întregii perioade privative de libertate deja executate, dacă este cazul, de persoana condamnată în statul emitent din durata totală a pedepsei privative de libertate care trebuie executată în statul de executare sau la o revizuire, cu încălcarea articolului 19 alineatul (2) din decizia-cadru menționată, a condamnărilor pronunțate împotriva sa într-un alt stat membru.**

2) **Articolul 3 alineatul (3) din Decizia-cadru 2008/675/JAI a Consiliului din 24 iulie 2008 privind luarea în considerare a condamnărilor în statele membre ale Uniunii Europene în cadrul unui nou proces penal, citit în lumina considerentului (14) al acesteia, trebuie interpretat în sensul că permite pronunțarea unei hotărâri de aplicare a unei pedepse rezultante care acoperă nu numai una sau mai multe condamnări pronunțate anterior împotriva persoanei interesate în statul membru în care este pronunțată această hotărâre de aplicare a unei pedepse rezultante, ci și una sau mai multe condamnări pronunțate împotriva sa într-un alt stat membru și care sunt executate, în temeiul Deciziei-cadru 2008/909, astfel cum a fost modificată prin Decizia-cadru 2009/299, în primul stat membru, cu condiția ca respectiva hotărâre de aplicare a unei pedepse rezultante să respecte, în ceea ce privește aceste din urmă condamnări, condițiile și limitele care decurg din articolul 8 alineatele (2)-(4), din articolul 17 alineatul (2) și din articolul 19 alineatul (2) din Decizia-cadru 2008/909 menționată, astfel cum a fost modificată.**

Semnături